

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากการเปิดการค้าเสรีในประชาคมอาเซียน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลไม้ไทยจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ประเทศไทยจะต้องเตรียมการในการเตรียมความพร้อมให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโซ่อุปทาน ศักยภาพการผลิต สภาพการแข่งขัน โอกาสและอุปสรรคของผลไม้ไทย 3 ชนิด ได้แก่ ทูเรียน มังคุดและลองกอง ระหว่างไทยกับกัมพูชาและเวียดนาม ข้อมูลถูกเก็บจากทุกฝ่ายในโซ่อุปทาน ได้แก่ เกษตรกร ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก ผู้บริโภค รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 3 ประเทศ ผลการวิจัยพบว่าในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยยังมีข้อได้เปรียบในเรื่องการผลิตและโซ่อุปทานสำหรับผลไม้ทั้งสามชนิด ทูเรียนและมังคุดเป็นผลไม้ที่มีศักยภาพการแข่งขันสูงในระยะสั้น เนื่องจากประเทศเวียดนามและกัมพูชามีการผลิตเชิงการค้าได้ดี ในขณะที่ลองกองเป็นผลไม้ที่ศักยภาพการแข่งขันสูงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เนื่องจากทั้งสองประเทศไม่มีการผลิตเชิงการค้า นอกจากนี้ประเทศเวียดนามเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงขึ้นจากนโยบายที่การสนับสนุนที่จริงจังของรัฐบาล ได้แก่ การกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกและการผลิตพืชที่ดีและเหมาะสม (GAP) ข้อมูลที่ได้นำไปสู่การคาดการณ์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการเสนอแนะแนวทางในการปรับตัวของเกษตรกร ผู้ประกอบการและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่ภาครัฐ

คำสำคัญ : ผลไม้ไทย การแข่งขัน กัมพูชา เวียดนาม ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

Due to the upcoming of Asian Economic Community, Thai tropical fruits have been in the light of research stream. This research aims to study the supply chain, potential of production, competitive situation, opportunities and threats of Durian, Mangos teen and Longkong in Thailand, Cambodia and Vietnam. The data was collected from gardeners, collectors, exporters, consumers and related organizations from the three countries. The result shows that Thailand currently gains competitive advantages over others in terms of production and logistics. However, Thai Durian and Mangos teen have only short term competitiveness due to the fact that Vietnam and Cambodia are capable of commercial production. On the other hand, the two countries can produce Longkong for domestic consumption. As a result, Longkong still has the highest competitiveness in both short and long term. Specifically, Vietnam has rising potential competitiveness because the government strongly supports fruit measures such as production zoning and GAP. The impact of AEC on Thai fruit market has been forecasted. The recommendation for Thai farmers and government policy are suggested.

Keywords : Thai fruit, Competency, Cambodia, Vietnam, AEC